

תוכן עניינים

פתח דבר	1
פרק א': דברי הסבר ליישום התקנות החדשות	3
פרק ב': תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 - כולל תיקון תשפ"א (מס' 2) מיום 31.12.20	77
פרק ג': טפסים בהתאם לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018	141
1. טופס 1 - כתב ויתור על סודיות רפואית - תקנה 10 לתקנות	141
2. טופס 2 - הזמנה לדין - תקנה 10 לתקנות	143
3. טופס 3 - שאלון לתובע בתובענה לפיצויים בשל נזק גוף - תקנה 17 לתקנות	144
4. טופס 4 - דיווח לבית-המשפט בדבר הדיון המקדמי - תקנה 36 לתקנות	146
5. טופס 5 - תצהיר לכתב טענות בתובענה בדיון מהיר - תקנה 79 לתקנות	147
6. טופס 6 - הצהרת מומחה מטעם בית-המשפט - תקנה 89 לתקנות	149
7. טופס 7 - כתב התחייבות עצמית - סעד זמני - תקנה 96 לתקנות	151
8. טופס 8 - הודעה בדבר צו כניסה לחצרים - תקנה 114 לתקנות	152
9. טופס 9 - כתב ערבות להבטחת אחריות של כונס נכסים - תקנה 122 לתקנות	154
פרק ד': טבלאות - מועדים בהליך ומספר עמודים של המסמך המוגש על-ידי בעל דין	155
1. מבוא	155
2. מספר העמודים של המסמך המוגש על-ידי בעל דין	155
2.1 כתב תביעה/כתב הגנה - בית-משפט השלום/בית-המשפט המחוזי - מספר עמודים	155
2.2 כתב תשובה לכתב הגנה (בית-משפט שלום/מחוזי) - מספר עמודים	155
2.3 הגשת בקשה ותגובה לבקשה - מספר עמודים	156
2.4 שאלונים - מספר השאלות	156
2.5 הגשת ערעור או בקשת רשות ערעור - מספר עמודים	156
2.6 תשובה בכתב לערעור - מספר עמודים	157
2.7 השלמה לסיכומים בכתב - מספר עמודים	157
3. מועדים בהליך	157
3.1 המועד להגשת כתב הגנה וכתב תשובה	157
3.2 שאלון בתובענה שעניינה נזק גוף - תצהיר מענה מטעם התובע	157
3.3 המועד להגשת תביעה שכנגד	157

3.4	הודעה לצד שלישי	158
3.5	המועד להעלאת טענות חוסר סמכות, תניית שיפוט זר או פורום בלתי-נאות	158
3.6	אי-קבלת מסמך - תיקון הפגם על-ידי בעל דין	158
3.7	הרואה את עצמו נפגע מהנחיה, הודעה או כל פעולה אחרת של מזכיר משפטי לרבות אי-קבלתו של מסמך	158
3.8	המועד לדיון מקדמי בין בעלי הדין	158
3.9	המועד לדיווח של בעלי הדין לבית-המשפט באשר לדיון המקדמי שביצעו	158
3.10	פגישת מהו"ת	159
3.11	תיקון כתב טענות ותשובה לכתב טענות מתוקן	159
3.12	הגשת בקשה בכתב והתשובה לה	159
3.13	המועד למשלוח שאלון והתשובה לשאלון	161
3.14	המועד לגילוי מסמכים והעיון בהם לרבות הבקשת בקשה בעניין הליך גילוי ועיון ומענה לשאלון	161
3.15	המועד לקיום קדם משפט	162
3.16	המועד להגשת רשימת עדים לקראת קדם המשפט	162
3.17	דרך סיכום טענות	162
3.18	הוראות ומועדים מיוחדים - מסלול דיון מהיר	162
3.19	המועד להזמנת עדים	163
3.20	מומחים מטעם בעלי הדין לרבות הגשת בקשה לפטור בעל דין מצירוף חוות-דעת או לדחות מועד הגשתה	163
3.21	חוות-דעת מומחה מטעם בית-המשפט ומשלוח שאלות הבהרה	164
3.22	צו עיקול על נכסי המשיב שבידי מחזיק - הודעת מחזיק ומחזיק שלא הודה	165
3.23	כינוס נכסים זמני - מתן דין וחשבון הכונס וזכויות מחזיק וצד שלישי	166
3.24	המועד להגשת בקשה לביטול החלטה לפי צד אחד	167
3.25	הגשת סעד בעת מתן פסק-דין או בתכוף אליו	167
3.26	המועד להגשת תשובה לבקשה למתן פסיקתה	167
3.27	המועד להגשת ערעור וכן תשובה בכתב לערעור	167
3.28	המועד להגשת בקשה לפסלות שופט	168
3.29	המועד להגשת בקשה לשינוי מועד דיון	168
3.30	מניין הימים - פגרות	169
3.31	תחולה, הוראות מעבר ותחילה	169
פרק ה': דוגמאות כתבי תביעה - בעקבות תיקונים תש"ף (מס' 2) מיום 26.07.20 ותשפ"א מיום 15.12.20		
171	1. תביעה כספית - סדר דין רגיל	171

2.	תביעה כספית בסדר דין מהיר	182
3.	כתב תביעה לפינוי מושכר - סדר דין מהיר	195
4.	כתב תביעה בגין נזק גוף - סדר דין רגיל	203
	פרק ו': עקרונות יסוד לניסוחו של כתב ההגנה	215
1.	מבוא	215
2.	חלק ראשון - כתב ההגנה כותרת - תקנה 12 לתקנות החדשות (תשע"ט)	215
3.	חלק שני - עיקר הטענות בכתב ההגנה - תקנה 13 לתקנות החדשות (תשע"ט)	216
4.	חלק שלישי - חלקו השלישי של כתב הטענות - תקנה 14 לתקנות החדשות (תשע"ט)	216
5.	נספחים לכתבי הטענות - תקנה 15 לתקנות החדשות (תשע"ט)	217
	פרק ז': טיוטת תזכיר בדבר שינויים בסדרי הדין בבית-המשפט לענייני משפחה	219
	פרק ח': טיוטת תקנות בתי-המשפט (סמכויות רשמים), התשפ"א-2020	289
	פרק ט': יישום ופרשנות תוך מבט על התקנות החדשות בעין ההלכה הפסוקה	307
1.	המצאה לעורך-דין	307
2.	המצאה על-פי תקנה 500 לתקנות סדר הדין הישנות והשוואה לתקנה 166 על-פי התקנות החדשות. התקנה החדשה הלכה בעקבות הפרשנות של בית-המשפט לתקנה 500 הישנה.	313
3.	אמנם התקנות החדשות טרם נכנסו לתוקף אך ניתן ללמוד מהן גם על דרך ההתנהלות הראויה באשר לתקלות דיוניות. "רוחן" (של התקנות החדשות) כבר מנשבת באולמותינו". יש ללמוד מהן השראה פרשנית ולהקנות לעקרונות המונחים ביסודן משקל הולם	333
4.	טיבה של בקשה לסעד זמני בערעור על-פי התקנות החדשות והישנות	347
5.	בקשה לתיקון כתב תביעה מנקודת מבט של התקנות החדשות - נקודת מבטן של תקנות 2018 מחייבת איפוא, וביתר שאת, את דחיית הבקשה	353
6.	בנסיבות המקרה, אין תחולה לתיקון שבוצע בתקנות סדר הדין האזרחי בכל הנוגע למועד הגשת כתב ההגנה ועל-כן, אין מקום לטענה לפיה עמדו לנתבעת שישים ימים להגשת כתב ההגנה	360
7.	סמכות בית-משפט להמצאת המסמכים מחוץ למדינה	365
8.	פסיקה שהביא המבקש בנוגע לכך שהפרוצידורה אינה מיטת סדום עומדת לעבור שינוי מהותי ורדיקלי עם כניסת תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 לתוקף	372

9. ככלל מצופה מבעל דין אשר סבור כי נפל איחור בהגשת הליך ערעורי נגדו להעלות טענתו זו בהקדם וללא דיחוי ולעניין חובתו של בעל דין בהליך האזרחי לסייע לבית-המשפט "לקדם את התנהלותו של הליך ראוי והוגן".....	377
10. מחיקה או צירוף של בעל דין - יצוין לעניין זה כי נראה שעל-פי תקנות סדר הדין האזרחי החדשות, אשר טרם נכנסו לתוקף, המטרה היא שבית-המשפט יורה על צירוף צדדים לכל המאוחר במועד קדם המשפט. תקנות אלה אמנם אינן חלות, אך הן מצביעות על המגמה לייעל את ההליכים ולקצרם ולא לאפשר לצדדים נוספים להליך לאחר מועד קדם המשפט.....	382
11. הארכת מועד להגשת ערעור.....	388
12. אפילו כאשר מצויים אנו בהליך אזרחי רגיל, השתרשה זה מכבר העמדה, ערך "בירור האמת" אינו אבסולוטי. לא ייתכן שבעל דין יגיש לפיה בקשה, יעסיק את בית-המשפט והצד שכנגד בבקשה זו, גם בדיון, גם בבקשות הארכה, ובסופו-של-דבר לא יעשה דבר, ולא יעמוד אפילו באורכות שהתבקשו על ידו.....	392
13. שיקולי הצדק וההגיונות. על בתי-המשפט החובה להבטיח כי ההליך השיפוטי שהם מנהלים יופעל באופן הוגן. חובה זו זכתה לאחרונה לעיגון בתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.....	403
14. הגשת התנגדות והסמכות המקומית - מחוקק-המשנה התווה הליך מאוחד לעניין הגשת התנגדות לביצוע שטר והתנגדות לביצוע תביעה על סכום קצוב, כך שהחייב אינו מחוייב להגיש את ההתנגדות רק בלשכה שבה נפתח התיק. ברם, אין בבחירת החייב בכדי לפגוע בכללי הסמכות המקומית המהותיים שנקבעו בתקנות סדר הדין האזרחי ובזכות הבחירה של הזוכה במקום השיפוט לפי החלופות הקבועות בתקנות סדר הדין האזרחי, אשר אמורות להצטמצם עם כניסת תקנות סדר הדין האזרחי החדשות לתוקף.....	412
15. מינוי מומחה על-ידי בית-המשפט - כפי שבואר על-ידי בית-המשפט העליון, יש לייחס ערך חיובי למינוי מומחה מטעם בית-המשפט כבר בשלב קדם המשפט, וזאת תוך נקיטת מעורבות ויוזמה והפעלת סמכויות אינקוויזיטוריות בשלב ההכנה למשפט. דברים אלה יפים אף במשנה-תוקף בשים-לב לתכליות הרפורמה בתקנות סדר הדין האזרחי, וחיידוד תפקיד השופט בניהול הדיון כקבוע בתקנה 3(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ח-2018 שאמנם טרם נכנסו לתוקפן, אך רוחן כבר מנשבת באולמותינו.....	422
16. עמודי סיכומים רבים - חובת הצדדים להקל על ניהול ההליך השיפוטי והתקנות החדשות.....	427

17. המגמה הליברלית הכללית בתקנה 92 לתקסד"א עומדת לעבור שינוי, תוך התחשבות בעקרונות יסוד שבחלק א' לתקנות החדשות. ניהול הליך משפטי מידתי ויעיל אשר במסגרתו צריך בית-משפט לאזן בין אינטרס של בעלי הדין ובין האינטרס הציבורי	434.....
18. שימוש לרעה בהליך השיפוטי - במסגרת התקנות החדשות - שומה על בית-המשפט להקפיד למנוע מצבים שבם בעלי דין נוקטים תוך שימוש לרעה בהליך שיפוטי. התקנות עצמן עדיין כאמור לא נכנסו לתוקף אך בכל הקשור לניהול הליך בתום-לב, הן משקפות את הדין הקיים	439.....
19. יש להסב תשומת-הלב לתקנות החדשות שקבעו במפורש (תקנה 42) כי מקום שבית-המשפט סבר שבעל דין עשה שימוש לרעה בהליכי משפט, רשאי הוא מטעם זה בלבד, למחוק את כתב טענותיו כולו או מקצתו. חשוב גם לציין את הוראת תקנה 151(ג) לתקנות החדשות המקימה לבית-המשפט סמכות במקרה של שימוש לרעה בהליכי משפט לחייב בהוצאות משפט לטובת הנפגע או אוצר המדינה ובנסיבות מיוחדות אף לחייב את בא-כוחו של אותו בעל דין בהוצאות	443.....
20. זמן שיפוטי שיוּרד לטמיון	452.....
21. התערבות בית-משפט של ערעור בשאלת ההוצאות	455.....
22. אימוץ השינוי על-פי התקנות החדשות כבר כיום - כניסתן לתוקף, שלרגע נדמתה קרובה ועתה התרחקה מעט, של תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, היא לא רק הזדמנות טובה לשוב ולשקול הלכות של עבר. עצם התקנתן ובעיקר אימוצן בדין הישראלי של השינוי התפיסתי אשר בשורשו, עושים את התקנות הללו מקור ראוי, הולם ומחייב לפירושם אף של ההסדרים הקיימים	461.....
23. מבט שונה של התקנות החדשות לעניין ההמצאה אל מחוץ למדינה	465.....
24. חובות דיוניות של צד להליך השיפוטי	469.....
25. טענות עובדתיות חלופיות - פסיקת הוצאות	474.....
26. בשנים האחרונות הנטיה היא להביא בחשבון גם את אינטרס הציבור. במסגרת התקנות החדשות, שייכנסו לתוקף, הדבר אף מצויין בתקנה 5 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018	484.....
27. אף שתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 טרם נכנסו לתוקף, שומה עלינו להיערך לבואן, היינו להתאים את מנהיגנו להוראותיה	488.....
28. מחיקה על-הסף - מגמת התקנות החדשות - קיצור הליכים	496.....
29. סילוק על-הסף - תפיסה זו שמצאה ביטוי כבר לפני שנים רבות, הודגשה עוד יותר לאחרונה עם התקנת תקנות סדר הדין החדשות, שם נקבע כי האינטרס הציבורי, ובכלל זה השיקולים של מהירות, יעילות וחסכון במשאבי זמן ועלויות הם חלק מעקרונות היסוד שעל בית-המשפט לאזן ביניהם	503.....

30. מתן רשות להגן בשים-לב כי תקנות סדר הדין האזרחי החדשות ייכנסו לתוקפן בינואר 2021.....	505
31. שאלונים, גילוי מסמכים ועיון במסמכים.....	506
32. מינוי מומחה וטופס 6 לתקנות החדשות.....	515
33. סעד זמני.....	516
34. מחיקת כתב תשובה.....	518
35. אינטרס הציבור - דחיית מועד הדיון ומתן אורכה להגשת כתב תביעה שכנגד.....	522
36. על בית-המשפט לנהל הליך שיהיה בו כדי לשקף את ערכי היסוד שמטרתן יעול הדיון, מניעת שימוש לרעה והליך משפטי צודק ומהיר.....	524
37. בקשה בכתב תידון על יסוד הבקשה והתשובה ואין למבקש זכות להגיש תגובה לתשובה.....	526
38. השמטת הפרק העוסק בפרטים נוספים.....	528
39. בקשות מיקדמיות.....	529
40. אורכם של כתבי הטענות.....	530
41. התנהלות הנתבע - לא כל דבר ניתן "לכפרה" באמצעות תשלום הוצאות ויש ליתן כבוד גם למושג סופיות הדיון.....	531
פרק י': הודעות מנהל בתי-המשפט מיום 21.12.20 בדבר יישום התקנות החדשות - מתוך ילקוט הפרסומים 9309, משרד המשפטים.....	535
פרק י"א: סכומי הערובה להבטחת הוצאות המשיב בערעור - תוספת שלישית.....	555